

SOME FACTORS RELATED TO THE KNOWLEDGE, ATTITUDE OF LE TRUNG DINH HIGH SCHOOL STUDENTS ABOUT THE HARMS OF SMOKING

Tran Duc Phuoc^{1*}, Hoang Cao Sa²

¹Quang Ngai Provincial Center for Disease Control - 64 Bui Thi Xuan, Nghia Lo, Quang Ngai, Vietnam

²University of Public Health - 1A Duc Thang, Dong Ngac, Bac Tu Liem, Hanoi, Vietnam

Received 06/05/2023

Revised 31/05/2023; Accepted 29/06/2023

ABSTRACT

Objective: Analyze some factors related to smoking behavior of students at Le Trung Dinh High School, Quang Ngai city in 2023.

Research method: Cross-sectional descriptive study, implementation on 432 students from Le Trung Dinh High School, Quang Ngai city from October 2022 to June 2023.

Result and conclusion: Students have a high awareness of the harmful effects of tobacco when exposed to advertising, tobacco promotion (OR=1.66; 95%CI: 1.04-2.65; p<0.032). In the school, there are activities to prevent tobacco harms, helping students to have a high correct perception of 2.91 times (95%CI: 1.44-5.87; p<0.002). Knowing information about the harmful effects of tobacco through various forms (newspapers, radio, social networks, national week on tobacco harm prevention) helps students to have correct awareness 9.44 times (95%CI) : 4.45-19.90; p=0.001); The Center for Disease Control's communication about the harmful effects of tobacco helped students to have correct awareness 1.72 times (95%CI: 1.08-2.74; p=0.0022); Being informed about the Law on Prevention of Tobacco Harms helps students to have a high right perception 2.51 times (95%CI: 1.52-4.18; p=0.001). Some factors related to attitude: Students with correct knowledge about the harmful effects of tobacco have a positive attitude 3.42 times higher (95%CI: 2.06-5.67; p<0.001).

Keywords: Smoking, influencing factors, students at Le Trung Dinh high school.

*Corresponding author

Email address: mph2131037@studenthuph.edu.vn

Phone number: (+84) 905 158 585

<https://doi.org/10.52163/yhc.v64i4.751>

MỘT SỐ YẾU TỐ LIÊN QUAN TỚI KIẾN THỨC, THÁI ĐỘ CỦA HỌC SINH TRƯỜNG TRUNG HỌC PHỔ THÔNG LÊ TRUNG ĐÌNH VỀ TÁC HẠI CỦA HÚT THUỐC LÁ

Trần Đức Phước^{1*}, Hoàng Cao Sạ²

¹Trung tâm kiểm soát bệnh tật tỉnh Quảng Ngãi - 64 Bùi Thị Xuân, Nghĩa Lộ, Quảng Ngãi, Việt Nam

²Trường Đại học Y tế công cộng - 1A Đ. Đức Thắng, Đông Ngạc, Bắc Từ Liêm, Hà Nội, Việt Nam

Ngày nhận bài: 06 tháng 05 năm 2023

Chỉnh sửa ngày: 31 tháng 05 năm 2023; Ngày duyệt đăng: 29 tháng 06 năm 2023

TÓM TẮT

Mục tiêu: Phân tích một số yếu tố liên quan tới hành vi hút thuốc lá của học sinh Trường trung học phổ thông Lê Trung Đình, thành phố Quảng Ngãi năm 2023.

Phương pháp nghiên cứu: Nghiên cứu mô tả cắt ngang, thực hiện trên 432 học sinh trường Trung học phổ thông Lê Trung Đình, thành phố Quảng Ngãi từ tháng 10 năm 2022 đến tháng 6 năm 2023.

Kết quả và kết luận: Học sinh có nhận thức đúng về tác hại của thuốc lá cao khi tiếp xúc với quảng cáo, khuyến mại về thuốc lá (OR=1,66; 95%CI: 1,04-2,65; p<0,032). Trong trường có hoạt động phòng chống tác hại thuốc lá giúp cho học sinh có nhận thức đúng cao 2,91 lần (95%CI: 1,44-5,87; p<0,002). Biết thông tin về tác hại của thuốc lá qua các hình thức (báo, đài, mạng xã hội, tuần lễ quốc gia về phòng chống tác hại thuốc lá) giúp học sinh có nhận thức đúng cao 9,44 lần (95%CI: 4,45-19,90; p=0,001); Trung tâm Kiểm soát bệnh tật truyền thông về tác hại của thuốc lá giúp học sinh có nhận thức đúng cao 1,72 lần (95%CI: 1,08-2,74; p=0,0022); Được tuyên truyền về Luật phòng chống tác hại thuốc lá giúp học sinh có nhận thức đúng cao 2,51 lần (95%CI: 1,52-4,18; p=0,001). Một số yếu tố liên quan đến thái độ: Học sinh có kiến thức đúng về tác hại của thuốc lá thì có thái độ tích cực cao gấp 3,42 lần (95%CI: 2,06-5,67; p<0,001).

Từ khóa: Hút thuốc lá, yếu tố ảnh hưởng, học sinh trường trung học phổ thông Lê Trung Đình.

*Tác giả liên hệ

Email: mph2131037@studenthuph.edu.vn

Điện thoại: (+84) 905 158 585

<https://doi.org/10.52163/yhc.v64i4.751>

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Theo Tổ chức Y tế thế giới, mỗi năm trên thế giới hơn 8 triệu người chết vì hút thuốc lá. Trong đó, số người chết vì hút thuốc lá trực tiếp hơn 7 triệu người, hút thuốc lá thụ động khoảng 1,2 triệu người [1]. Tác hại của thuốc lá gây ra đối với sức khỏe và kinh tế rất nghiêm trọng. Thuốc lá gây ra các tổn thất rất lớn cho gia đình và xã hội như chi tiền cho việc mua thuốc lá để hút hàng ngày, khám chữa các bệnh liên quan đến thuốc lá, ốm đau do mất khả năng lao động và tử vong sớm [2]. Tại Mỹ, số người sử dụng thuốc lá trước 18 tuổi chiếm tỷ lệ khoảng 80%. Học sinh trung học cơ sở hút thuốc lá chiếm tỷ lệ 15,1%, học sinh trung học chiếm tỷ lệ 34,5%; học sinh trung học cơ sở hiện đang hút thuốc có người thân hút thuốc lá chiếm tỷ lệ 70% và ở học sinh trung học chiếm tỷ lệ 57%. Chi phí mỗi năm cho y tế liên quan tới việc sử dụng thuốc lá từ 53 tỷ đến 73 tỷ đô la, cho bị mất năng suất lao động khoảng 47 tỷ đô la [3].

Nhiều nghiên cứu trên thế giới và Việt Nam đã chỉ ra được thực trạng hút thuốc lá, tác hại của thuốc lá nói chung, các yếu tố ảnh hưởng đến kiến thức, thái độ của học sinh về tác hại của thuốc lá nói riêng.

Trường trung học phổ thông Lê Trung Đình được thành lập vào năm 1993. Chức năng, nhiệm vụ của nhà trường là dạy và học các bộ môn văn hoá. Năm học 2022 – 2023, tổng số học sinh đang học tại trường là 1.494 em, trong đó: lớp 10: 500 em, lớp 11: 510 em và lớp 12: 484 em. Theo khảo sát nhanh tại trường và các quán nước giải khát, bida, Internet... khu vực gần trường thì thấy có nhiều học sinh hút thuốc lá.

Để có cơ sở khoa học cho các giải pháp ngăn chặn hành vi hút thuốc lá đối với học sinh, chúng tôi thực hiện nghiên cứu “Một số yếu tố liên quan tới kiến thức, thái độ về tác hại của thuốc lá của học sinh trường trung học phổ thông Lê Trung Đình, thành phố Quảng Ngãi năm 2023”.

Mục tiêu nghiên cứu:

Phân tích một số yếu tố liên quan tới hành vi hút thuốc lá của học sinh Trường trung học phổ thông Lê Trung Đình, thành phố Quảng Ngãi năm 2023.

2. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

2.1. Đối tượng nghiên cứu: Học sinh đang học lớp 10, lớp 11 và lớp 12 Trường trung học phổ thông Lê Trung

Đình, thành phố Quảng Ngãi.

2.2. Thời gian và địa điểm nghiên cứu:

* Thời gian nghiên cứu: Từ tháng 10 năm 2022 đến tháng 6 năm 2023.

* Địa điểm nghiên cứu: Trường THPT Lê Trung Đình, thành phố Quảng Ngãi

2.3. Thiết kế nghiên cứu: Phương pháp mô tả cắt ngang phân tích

2.4. Cỡ mẫu: Công thức tính cỡ mẫu

$$n = Z^2_{(1-\alpha/2)} \frac{p(1-p)}{d^2}$$

Trong đó:

n là cỡ mẫu tối thiểu. α : mức ý nghĩa thống kê. Chọn $\alpha = 0,05$ (Độ tin cậy 95%).

Z: trị số phân phối chuẩn tùy thuộc vào mức độ tin cậy. Với mức ý nghĩa thống kê $\alpha = 0,05$ thì $Z = 1,96$. p: tỷ lệ học sinh THPT hút thuốc lá. $p = 0,163$ (Tham khảo nghiên cứu của Nguyễn Thị Tuyết tại Bến Tre năm 2020) [4]. d là sai số ước lượng, chọn $d = 0,05$.

Do chọn mẫu cụm nên cần nhân hệ số thiết kế (Design Effect) $DE = 2$.

$$n = \left(\frac{1,96^2_{1-0,05/2} \cdot 0,163(1 - 0,163)}{0,05^2} \right) \times 2 = 392$$

Cỡ mẫu tối thiểu cần có để nghiên cứu là 392 học sinh. Dự phòng các trường hợp không tham gia nghiên cứu và không đạt yêu cầu là 10%: 40 em. Tổng số cỡ mẫu nghiên cứu là 432 học sinh.

2.6. Phương pháp thu thập số liệu: Sử dụng bộ câu hỏi tự điền được thiết kế sẵn

2.7. Phương pháp xử lý và phân tích số liệu:

Số liệu được làm sạch và nhập liệu trên phần mềm Epidata. Số liệu được phân tích bằng phần mềm SPSS.

2.8. Đạo đức nghiên cứu: Nghiên cứu được thông qua tại Quyết định số 460/2022/TYCC-HD3 ngày 23/12/2022 “V/v chấp thuận các vấn đề đạo đức NCYSH” của Hội đồng đạo đức trong NCYSH, Trường Đại học Y tế công cộng và được Ban Giám hiệu Trường trung học phổ thông Lê Trung Đình đồng ý.

3. KẾT QUẢ

Bảng 3.1. Mối liên quan giữa đặc điểm cá nhân, yếu tố gia đình với kiến thức

	Kiến thức		OR (KTC 95%)	P
	Không đúng n (%)	Đúng n (%)		
Năm sinh				
2005	35 (25,0)	105 (75,0%)	1	
2006	32 (21,8)	115 (78,2)	1,19 (0,69-2,07)	0,518
2007	23 (15,9)	122 (84,1)	1,77 (0,98-3,18)	0,057
Giới tính				
Nam	56 (24,2)	175 (75,8)	1,57 (0,985-2,53)	0,061
Nữ	34 (16,9)	167 (83,1)		
Học lực				
Trung bình, yếu, kém	9 (20,9)	34 (79,1)	1,01 (0,46-2,19)	0,987
Giỏi, khá	81 (20,8)	308 (79,2)		
Hạnh kiểm				
Trung bình, kém	3 (50,0)	3 (50,0)	3,89 (0,77-19,64)	0,076
Tốt, khá	87 (20,4)	339 (79,6)		
Trình độ học vấn của cha				
Từ THCS trở xuống	58 (25,2)	172 (74,8)	1,79 (1,11-2,89)	0,017
Từ THPT trở lên	32 (15,8)	170 (84,2)		
Yếu tố gia đình				
Không có người hút	42 (21,0)	158 (79,0)	1,02 (0,64-1,62)	0,937
Có người hút	48 (20,7)	184 (79,3)		

Kết quả nghiên cứu cho thấy, tỷ lệ học sinh có kiến thức đúng về tác hại của thuốc lá cao (79,2%). Không có sự khác biệt có ý nghĩa thống kê có nhận thức đúng về tác hại thuốc lá giữa giới tính của học sinh ($p>0,05$). Tỷ lệ

học sinh nam có nhận thức đúng về tác hại của thuốc lá chiếm 75,8% và nữ chiếm 83,1%. Học sinh có kiến thức đúng về tác hại của thuốc lá qua các yếu tố truyền thông cao 1,7 lần.

Bảng 3.2. Mối liên quan giữa yếu tố môi trường với kiến thức

	Kiến thức		OR (KTC 95%)	P
	Không đúng n (%)	Đúng n (%)		
Thầy giáo viên hút thuốc lá				
Không	46 (23,7)	148 (76,3)	1,37 (0,86-2,18)	0,184
Có	44 (18,5)	194 (81,5)		
Bạn thân hút thuốc lá				
Không	46 (17,8)	213 (82,2)	0,63 (0,38-1,01)	0,054
Có	44 (25,4)	129 (74,6)		
Bạn bè rủ hút thuốc lá				
Không	67 (20,2)	264 (79,8)	0,86 (0,50-1,47)	0,584
Có	23 (22,8)	78 (77,2)		
Tiếp xúc với quảng cáo, khuyến mại về thuốc lá				
Không	46 (25,8)	132 (74,2)	1,66 (1,04-2,65)	0,032
Có	44 (17,3)	210 (82,7)		
Hoạt động phòng chống tác hại thuốc lá trong trường				
Không	15 (40,5)	22 (59,5)	2,91 (1,44-5,87)	0,002
Có	75 (19,0)	320 (81,0)		

Có sự khác biệt có ý nghĩa thống kê tỷ lệ học sinh có kiến thức đúng về tác hại của thuốc lá giữa nhóm học sinh có tiếp xúc với quảng cáo, khuyến mại thuốc lá và nhóm học sinh không tiếp xúc với quảng cáo, khuyến mại thuốc lá ($p < 0,05$).

Bảng 3.3. Mối liên quan giữa yếu tố truyền thông với kiến thức

	Kiến thức		OR (KTC 95%)	P
	Không đúng n (%)	Đúng n (%)		
Biết thông tin về tác hại của thuốc lá				
Không	23 (65,7)	12 (34,3)	9,44 (4,45-19,90)	<0,001
Có	67 (16,9)	330 (83,1)		
Biết Trung tâm Kiểm soát bệnh tật truyền thông về tác hại thuốc lá				
Không	47 (26,1)	133 (73,9)	1,72 (1,08-2,74)	0,022
Có	43 (17,1)	209 (82,9)		
Biết Luật phòng chống tác hại thuốc lá				
Không	33 (34,0)	64 (66,0)	2,51 (1,52-4,18)	<0,001
Có	57 (17,0)	278 (83,0)		

Kết quả nghiên cứu cũng cho thấy, học sinh có kiến thức đúng về tác hại của thuốc lá qua các hoạt động phòng chống tác hại của thuốc lá trong nhà trường cao 2,9 lần, trung tâm Kiểm soát bệnh tật truyền thông cao

1,7 lần, tuyên truyền Luật phòng chống tác hại thuốc lá cao 2,5 lần, qua các nguồn thông tin truyền thông (báo, tivi, mạng xã hội, Internet, facebook, zalo...) cao 9,4 lần.

Bảng 3.4. Mối liên quan giữa kiến thức với thái độ của học sinh về thuốc lá

Mối liên quan		Thái độ		Tổng cộng	OR (KTC 95%)	P
		Không tích cực n (%)	Tích cực n (%)			
Kiến thức	Không đúng	37 (41,1%)	53 (58,9)	90 (100%)	3,42 (2,06-5,67)	<0,001
	Đúng	58 (17,0%)	284 (83,0%)	342 (100%)		

Học sinh có thái độ tích cực về tác hại của thuốc lá cao, chiếm tỷ lệ 78%. Theo kết quả nghiên cứu cho thấy, học sinh có nhận thức đúng về tác hại của thuốc lá thì thái độ tích cực cao (OR=3,42; 95%CI: 2,06-5,67; p<0,001).

4. BÀN LUẬN

Mối liên quan giữa đặc điểm cá nhân, yếu tố gia đình với kiến thức về tác hại của hút thuốc

Phần lớn các đối tượng tham gia nghiên cứu cho biết nghề nghiệp của cha, mẹ làm việc trong cơ quan nhà nước chiếm tỷ lệ tương đương nhau 27,5%, 28,5%. Cha làm nghề khác chiếm tỷ lệ 37%, các công việc tự do/nội trợ/hưu trí/nông dân chiếm tỷ lệ 35,4%. Trong khi đó nghề nghiệp của mẹ làm các công việc tự do/nội trợ/hưu trí/nông dân chiếm tỷ lệ cao 44,7%. Tỷ lệ có người trong gia đình hút thuốc lá của học sinh tham gia nghiên cứu chiếm 53,7%, theo nghiên cứu của Md. Mizamur Rahman và cộng sự cho thấy cha mẹ hút thuốc lá làm tăng nguy cơ hút thuốc lá của con cái họ lên 1,15 lần [5], với lý do này có thể trong thời gian tới tỷ lệ học sinh bắt chước bố mẹ hút thuốc lá sẽ tăng tỷ lệ cao hơn.

Yếu tố bạn bè không rủ rê hút thuốc lá chiếm tỷ lệ cao (76,6%), chỉ có 23,4% bạn bè rủ rê hút thuốc lá. Đây cũng là một trong những nguyên nhân ảnh hưởng đến tình trạng hút thuốc lá của học sinh. Tuổi của các em còn trẻ, dễ sa ngã, bốc đồng, không muốn thua bạn bè nên khi được bạn bè mời mọc, rủ rê hút thuốc lá nhiều lần các em cũng khó mà từ chối.

Tỷ lệ học sinh có kiến thức đúng về tác hại của thuốc

lá cao (79,2%) cao hơn kết quả nghiên cứu của Đặng Thị Cường năm 2020 tỷ lệ học sinh có kiến thức đạt về phòng chống tác hại thuốc lá 64% [6]. Tỷ lệ học sinh có kiến thức đúng về tác hại của thuốc lá qua các yếu tố truyền thông cao 1,7 lần, kết quả này cao hơn kết quả nghiên cứu của Nguyễn Thanh Hương (1,63 lần) [7].

Mối liên quan giữa yếu tố môi trường với kiến thức

Một trong những yếu tố làm tăng trình trạng hút thuốc lá ở học sinh là do yếu tố môi trường. Kết quả nghiên cứu cho thấy, tỷ lệ học sinh hút thuốc do bạn bè mời mọc, lôi kéo chiếm 54,5%. Cũng vì tò mò, với tâm lý hút một vài điếu thuốc sẽ không sao dần dần trở thành thói quen và các em bị nghiện thuốc lá lúc nào chẳng hay. Vì vậy cần phải tăng cường công tác tuyên truyền về tác hại của thuốc lá, cung cấp tài liệu, thông tin về các mối nguy hại của thuốc lá, tránh gây ra hiểu sai lầm nhằm làm hạn chế chế đến mức thấp nhất tình trạng hút thuốc lá ở học sinh.

Mối liên quan giữa yếu tố truyền thông với kiến thức

Học sinh biết về tác hại của thuốc lá qua các loại hình truyền thông (báo, đài, mạng xã hội, Tuần lễ Quốc gia PCTHTL) có kiến thức đúng cao 9,44 lần. Kết quả này cũng cao hơn kết quả nghiên cứu của Huỳnh Văn Thanh năm 2018 (2,21 lần) [8], kết quả nghiên cứu của Nguyễn Thanh Hương (1,63 lần) [7] và cũng cao hơn kết quả nghiên cứu của Nguyễn Thị Tuyết (3,87 lần) [4]. Kết quả nghiên cứu của Nguyễn Thanh Hương cho thấy việc trẻ vị thành niên có tiếp xúc với thông tin phòng chống tác hại thuốc lá trên các phương tiện truyền thông đại chúng kết hợp với các bài giảng ở trường có thông tin về mức độ nguy hiểm làm tăng khả

năng có kiến thức đúng, thái độ phù hợp và cả kiến thức, thái độ về tác hại của thuốc lá.

Học sinh được Trung tâm Kiểm soát bệnh tật truyền thông và được tuyên truyền về Luật phòng chống tác hại thuốc lá thì học sinh có thái độ tích cực cao 2,23 lần (95%CI: 1,14-3,53). Kết quả này cao hơn kết quả nghiên cứu của Nguyễn Thị Tuyết năm 2020 là 1,77 lần (95%CI: 1,29-2,77)[4] và cũng cao hơn kết quả nghiên cứu của Huỳnh Văn Thanh năm 2018 là 1,51 lần (95%CI: 1,08-2,21)[8]. Nhà trường cần tăng cường phối hợp với Trung tâm kiểm soát bệnh tật truyền thông về phòng chống tác hại thuốc lá, Luật phòng chống tác hại thuốc lá cho giáo viên và học sinh trong nhà trường nhằm nâng cao thái độ tích cực về tác hại của thuốc lá cho giáo viên, học sinh.

Kết quả này cho thấy, giới trẻ ngày nay chủ yếu tìm hiểu thông tin qua mạng xã hội, Internet, facebook, zalo... Nhà trường cần đẩy mạnh công tác tuyên truyền về tác hại thuốc lá qua các nguồn thông tin như mạng xã hội, Internet, facebook, zalo... nhằm giúp cho các em nhanh chóng cập nhật các thông tin về tác hại của thuốc lá đầy đủ, từ đó giảm học sinh hút thuốc lá trong nhà trường.

Mối liên quan giữa kiến thức với thái độ của học sinh về thuốc lá

Học sinh nữ có thái độ tích cực (80,6%) cao hơn học sinh nam (75,8), học sinh có hạnh kiểm tốt, khá có thái độ tích cực cao 1,8 lần. Học sinh có tiếp xúc với các hoạt động phòng, chống tác hại thuốc lá trong nhà trường, biết các thông tin truyền thông (báo, tivi, mạng xã hội, Internet, facebook, zalo...), được Trung tâm Kiểm soát bệnh tật truyền thông và được tuyên truyền về Luật phòng chống tác hại thuốc lá thì học sinh có thái độ tích cực cao hơn.

5. KẾT LUẬN

1. Một số yếu tố liên quan đến kiến thức

Học sinh có nhận thức đúng về tác hại của thuốc lá cao khi tiếp xúc với quảng cáo, khuyến mại về thuốc lá (OR=1,66; 95%CI: 1,04-2,65; p<0,032). Trong trường có hoạt động phòng chống tác hại thuốc lá giúp cho học sinh có nhận thức đúng cao 2,91 lần (95%CI: 1,44-5,87; p<0,002).

Biết thông tin về tác hại của thuốc lá qua các hình thức

(báo, đài, mạng xã hội, tuần lễ quốc gia về phòng chống tác hại thuốc lá) giúp học sinh có nhận thức đúng cao 9,44 lần (95%CI: 4,45-19,90; p=0,001); Trung tâm Kiểm soát bệnh tật truyền thông về tác hại của thuốc lá giúp học sinh có nhận thức đúng cao 1,72 lần (95%CI: 1,08-2,74; p=0,0022); Được tuyên truyền về Luật phòng chống tác hại thuốc lá giúp học sinh có nhận thức đúng cao 2,51 lần (95%CI: 1,52-4,18; p=0,001).

2. Một số yếu tố liên quan đến thái độ

Học sinh có kiến thức đúng về tác hại của thuốc lá thì có thái độ tích cực cao gấp 3,42 lần (95%CI: 2,06-5,67; p<0,001).

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1] Bộ Nội vụ, Thuốc lá - Nguyên nhân hàng đầu của cái chết, bệnh tật và sự bần cùng. [https://moha.gov.vn/danhmuc/thuoc-la-nguyen-nhan-hang-dau-cua-cai-chet-benh-tat-va-su-ban-cung45339.html](https://moha.gov.vn/danhmuc/thuoc-la-nguyen-nhan-hang-dau-cua-cai-chet-benh-tat-va-su-ban-cung).2020.
- [2] Chương trình Phòng chống tác hại thuốc lá Quốc gia, Thuốc lá gây ra cái chết của hơn 8 triệu người mỗi năm và tạo nên mối đe dọa rác thải ô nhiễm môi trường, 2022; Available from: <http://vinacosh.gov.vn/vi/tin-tuc/tin-trong-nuoc/2022/05/81E201F7/thuoc-la-gay-ra-cai-chet-cua-hon-8-trieu-nguoi-moi-nam-va-tao-nen-moi-de-doa-rac/>.2022
- [3] Control CfD, Prevention. Youth tobacco surveillance United States, 2000, CDC surveillance summaries, November 2, 2001, MMWR. 2001;50(4):1-84.
- [4] Nguyễn Thị Tuyết, Kiến thức, thái độ về tác hại của thuốc lá, thực trạng hút thuốc lá của học viên Trung tâm Giáo dục nghề nghiệp - Giáo dục thường xuyên thành phố Bến Tre năm 2020, Luận văn Thạc sĩ Y tế công cộng, Trường Đại học Y tế cộng, 2020.
- [5] Rahman MM, Ahmad SA, Karim MJ et al., Determinants of smoking behaviour among secondary school students in Bangladesh. Journal of community health, 2011;36:831-8.
- [6] Đặng Thị Cường, Thực trạng hút thuốc lá và kiến thức, thái độ phòng, chống tác hại thuốc lá của học sinh Trường trung học phổ thông Phú Xuân,

thành phố Buôn Ma Thuột, năm 2020, Luận văn Thạc sĩ Y tế công cộng, Trường Đại học Y tế công cộng, 2020.

- [7] Huong NT, Giang KB, Minh HV et al., Knowledge and attitude towards tobacco smoking among 13-15 year-old school children in Viet Nam-findings from GYTS 2014, Asian Pacific Journal of Cancer Prevention 2016. p. 37-42.
- [8] Huỳnh Văn Thanh, Kiến thức, thái độ, thực hành về phòng chống hút thuốc lá thụ động của học sinh Trường trung học phổ thông Nguyễn Đình Chiểu thành phố Mỹ Tho và một số yếu tố liên quan năm 2018, Luận văn Thạc sĩ Y tế công cộng, Trường Đại học Y tế công cộng, 2018.